

обслуговування відповідно до європейських стандартів; одним із важливих заходів зі сторони держави, на нашу думку, є залучення інвестицій в регіональну економіку, особливо це питання актуальне в світлі децентралізації влади та організації самоврядування на місцях. Великий внесок у розвиток сільського зеленого туризму в межах певної території мають зробити органи місцевого самоврядування. Їх завданням є допомога в облаштуванні інфраструктури села, організація виставок, ярмарків, конкурсів, фестивалів, постійне рекламування історико-культурного та природного потенціалу села, залучення інвестицій, тобто, здійснення всіх заходів, які сприятливо позначаються на іміджі громади [4]. З цією метою слід на території сіл створювати пункти туристичної інформації. Характерною ознакою багатьох сільських громад на сьогодні є те, що багато з них безпідставно очікують допомоги ззовні, насправді не розуміючи, що вирішення більшості проблем залежить від них самих, від їх ініціативності та здатності адаптуватися до нових умов. Потреба формування моделей розвитку сільського туризму зумовлена сучасними умовами суспільних відносин, екологічними викликами та необхідністю збереження і розвитку сільських територій.

Література

- 1.Литвин І.В., Нек М.А. Проблеми та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в регіоні. Регіональна економіка. 2013. № 2. С. 81–88.
- 2.Стадник В.В., Мельничук А.І. Зелений туризм: умови розвитку, партнерські мережі і потенціал диверсифікації сільськогосподарських підприємств. Вісник Одеського національного університету. Економіка, 2017. Том 22, Випуск. 10 (63)
- 3.Ткачук В.В. Проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку сільського зеленого туризму. Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». Тернопіль: СМП «ТАЙП», 2017. № 11-12 [72]. С. 156- 160
- 4.Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. №168- р. 16.03.2017. URL:zakon3.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-p

УДК 911. 332

МАШКА Г.В., КУДЛОВСЬКА О.Ю.
Мукачівський державний університет

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Одним з актуальних поглядів на туризм не тільки в Україні, а й у світі є визнання туризму як освітнього простору, в якому відбувається багатовекторний розвиток людини на основі загальнолюдських моральних та етичних принципів у межах регіональних та національних традицій в інтересах особистості, суспільства і держави. Сучасні умови соціально-економічного розвитку України вимагають модернізації системи вищої освіти. Зокрема у Законі України «Про вищу освіту» наголошено, що одним із напрямків державної політики у сфері вищої освіти є «сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти протягом життя». Одним із основних завдань діяльності закладів вищої освіти є «участь у забезпеченні суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу», а

також «сприяння працевлаштуванню випускників» Від того, якою є фахова вища туристична освіта сьогодні, залежить те, яким буде туризм завтра, наскільки привабливою і гостинною буде держава, наскільки патріотичними будуть її громадяни, відкритим до глобальних змін буде вітчизняне суспільство. Природно, що в цій галузі зосереджуються найрізноманітніші проблеми туризму, історії, філософії, соціології, екології, політології, культурології, економіки, права та інші. Туризм є важливим та впливовим чинником «народної дипломатії», взаємозбагачення культур народів світу, позитивним фактором для охорони навколишнього середовища. На думку багатьох провідних фахівців галузі, сучасний фахівець з туризму, окрім загальноекономічних знань, має знати: географію туристських центрів, історію розвитку світового й вітчизняного туризму, основи гостинності, правове забезпечення туристично-рекреаційної діяльності, релігії і культури народів світу, історію образотворчого мистецтва й архітектурних стилів, фольклор й етнографію, основи екскурсознавства, основи музеєзнавства, організаційно-правові та організаційно-технологічні аспекти функціонування активних видів туризму (оздоровчо-спортивного, екологічного, сільського), порядок організації і технологію діяльності інформаційно-маркетингової служби у сфері туристичного бізнесу. Це далеко не повний перелік знань спеціаліста з туризму, які мають формувати сучасного фахівця. Він також повинен мати високу ерудицію, знання людської психології, уміння використовувати наявний потенціал, оскільки від цього буде успіх його діяльності [1].

Розвиток туризму як в світі, так і в Україні, ринок праці ставить все більші і більші вимоги до фахівців. Сучасність вимагає працівників, що не просто мають спеціальну освіту, а компетентних, здатних приймати професійні рішення, здатних розв'язувати типові і нетипові проблеми, тим самим забезпечуючи високу якість обслуговування та задоволення потреб споживачів. Сакун Л.В. стверджує, що існує три аспекти підготовки фахівців, що важливі для будь-якої сфери туризму. А саме: фундаментальне навчання (знання), яке відповідає за отримання знань згідно навчальному плану спеціальності; технічне навчання (знання як робити), яке відточує майстерність і розробляє навички, необхідні для даної спеціалізації; особисті здібності (знати як бути і як себе поводити), що відображають особисті якості фахівця [2]. Кожна країна, що задіяна в туризмі, розробляє свою систему туристичної освіти, яка б відповідала вимогам сучасності та поєднувала всі три вищевказані аспекти. Сьогодні підготовкою кадрів для туризму займаються більше 30 вищих навчальних закладів III –IV рівня акредитації. Особливістю формування змісту основної компетентності для сфери туризму в Україні є орієнтація на світовий досвід теоретичної і практичної професійної підготовки, формування ієрархічного рівня туристичної діяльності відповідно до рівнів зайнятості в сфері туризму. На цільовому рівні модель туристичної освіти встановлює її зміст за предметом праці. Туризму необхідний фахівець, який має достатні знання, уміння і навички з формування, просування та реалізації туристичного продукту – туру. Комплекс знань, умінь і навичок спеціалістів формується на рівні туризмознавця: керівника туристичної фірми, менеджера з туризму,

головного спеціаліста з туризму, завідувача бюро подорожей та екскурсій, начальника туристичної бази, керівника туристичної групи, завідувача туристським агентством, директора (менеджера) малого підприємства в сфері туризму; туроператора; екскурсознавця [3].

Становлення туристичної галузі в Україні вимагає багаторівневого підходу до підготовки фахівців у галузі туризму та гостинності з одночасним підключенням пріоритетного напрямку додаткової освіти на практичному досвіді співробітництва освітніх закладів та громадських туристичних об'єднань, спортивних туристичних організацій, розважальних комплексів, готельних комплексів та пунктів харчування, культурних закладів, державних систем управління регіональним розвитком, туристичних підприємств [4]. Поєднання теоретичної і практичної підготовки є базовою і невід'ємною умовою більш якісної підготовки фахівців з туризму. Перспективним, з нашої точки зору, для реалізації цього завдання може стати поєднання на одній території навчальних закладів із базою для удосконалення професійної майстерності майбутніх фахівців

Пріоритетними напрямками підготовки кадрового забезпечення у сфері туризму мають стати: впровадження інноваційної компоненти на всіх етапах викладання; впровадження інформаційної складової організації туристської діяльності; факторів впровадження та використання інформаційних технологій у туристичній діяльності; використання міжнародного та вітчизняного досвіду формування та впровадження інновацій в діяльність туристичних підприємств; методи управління вибором напрямів і варіантів розвитку туристичних підприємств у нестабільному ринковому середовищі; акцент на підприємницькі навички та здібності, викладання системного курсу започаткування та ведення приватної справи, що сприятиме розвитку бізнесу в окремих регіонах та Україні в цілому; високий професіоналізм та креативність професорсько-викладацького складу, що використовує зарубіжний досвід викладання; постійний зв'язок із роботодавцями (стейкхолдерами) та можливість стажування та роботи вже під час навчання.

Література

1. Любимий Я. В. Туризм в контексті концепції культурного розвитку суспільства // Наукові записки КУТЕП. Серія: філософські науки. 2009. Вип. 6. С. 33–52.
2. Філіпенко А. С. Міждисциплінарна методологія: базові принципи // Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки». 2018. № 13. С. 7-13.1. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бака і науки Україн лаврського) рівня вищої освіти:
3. Педагогіка туризму. Навч. посібн. / За ред. Федорченко В. К., Фоменко Н. А., Скрипник М. І., Цехмістрової Г. С. Київ: Слово, 2004. 296 с.
4. Наказ Міністерства освіти и від 04.10.2018 р. № 1068. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-zaspecialnistyu-242-turizm-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>